

Selvevaluering 2015/2016

Glamsdalens Idrætsefterskole

Introduktion

Selvevalueringen for skoleåret 2015/2016 fokuserer på fællesskabet og er en kombination mellem en teoretisk ramme for hvordan vi opfatter fællesskabet, dets muligheder og besværligheder samt resultater fra en elektronisk spørgeskemaundersøgelse blandt eleverne. For at understøtte arbejdet med fællesskabet har lærergruppen haft en pædagogisk dag hvor emnet blev debatteret i grupper og i plenum. Essensen af denne dag bruges også for at få lærernes synspunkt på skolens fællesskaber og bud på, hvordan vi fortsat kan forbedre mulighederne for at skabe det fællesskab vi ønsker for eleverne og medarbejderne på skolen. Inden resultaterne fra undersøgelsen og den pædagogiske dag præsenteres beskrives begrebet fællesskab og der gøres rede for skolens værdigrundlag som danner rammen om det daglige arbejde.

Skolens værdigrundlag

En af de centrale værdier i skolens værdigrundlag er fællesskab, nærmere betegnet et forpligtende fællesskab. Skolens værdigrundlag kan overordnet udtrykkes i 4 balancer mellem ret og pligt:

- Retten til at vælge egne veje og pligten til at tage ansvar for egne handlinger og beslutninger
- Retten til at være sig selv og pligten til at deltage i det forpligtende fællesskab
- Retten til at være anderledes og pligten til at tage hensyn til andre
- Retten til at afprøve sine muligheder og pligten til at give plads for andre kan gøre det

Værdigrundlaget er at betragte som vores mission: vi vil medskabe dygtige og dannede unge mennesker, som med udgangspunkt i et forpligtende fællesskab lærer at balancere deres individuelle ret og den samtidige pligt over for fællesskabet.

Fællesskabet

Vi ser ikke individet og fællesskabet som hinandens modsætninger. Som mennesker er vi ikke født som individer med evner til fuldt at træffe valg og tage ansvar, det skal vi socialiseres til. Derfor har individualiteten fællesskabet som sin forudsætning. Med det i tankerne bliver kvaliteten af vores fællesskaber afgørende for hvordan individualiteten kultiveres hos de personer der skal vokse op og tage vare på det fællesskab der er betingelsen for deres individualitet. Fællesskabet er rammen for individets dannelse og udvikling – og vi vægter de forpligtende fællesskaber højt. Et forpligtende fællesskab er en konstruktion med et bestemt sigte, i vores tilfælde at lære at tage ansvar, vise hensyn og afprøve sine muligheder. Det er ikke nok at vide noget om fællesskaber – man skal også have færdigheder til at indgå i disse, færdigheder som opøves gennem den daglige praksis. Fællesskaberne skabes, genskabes og omskabes kontinuerligt så det man har brug for, er kompetencer til at indgå i forpligtende fællesskaber i mange forskellige kontekster.

På Glamsdalens Idrætsefterskole er der mange fællesskaber, nogle er konstrueret i fagene eksempelvis linjeidræt og boglig undervisning mens andre fællesskaber er uden for undervisningen f.eks. i det hus eleverne bor i og i aftenaktiviteterne. Andre er endnu mere uformelle og ligger uden

for de skemalagte aktiviteter på kryds og tværs af de andre fællesskaber. Fælles for dem alle er, at der følger et ansvar med at indgå i et fællesskab, ansvar efter evne, og derfor er der ofte meget forskellige grader af at tage ansvar. Det forsøger vi som skole at tage hånd om. Man kan tale om en "legitim perifer deltagelse" hvor det er tilladt, deri det legitime, at være i periferien af fællesskabet, men at der kontinuerligt skal være en bevægelse mod fællesskabets centrum. På den måde arbejder vi med inddragelse af eleverne i fællesskabet men i det tempo hvert enkelt individ kan rumme. Ved at tænke individet ind i fællesskabet sikrer vi, at de forskelligheder elevgruppen rummer får lov til at komme til sin ret. Hensigten er netop ikke at ensrette men at give plads til forskelligheder. Styrken i fællesskabet ligger i individernes forskellige kompetencer og et fællesskab med en bred kompetenceprofil er stærkere end hvis man er for ens. Vi har brug for alle individer og mange forskellige kompetencer. Som Niels Hausgaard udtrykker det: "Enighed gør dum".

Dog er der særlige kendetegn for et fællesskab som deltagerne i fællesskabet skal være bevidste om. Der vil være behov for fælles retningslinjer og rammer, som alle accepterer og samtidig må man være indstillet på at afgive frihed og indgå kompromisser. Det kan være konfliktfyldt, men det giver gode erfaringer med konfliktløsning og konflikter kan derfor anses som frugtbare hvis de håndteres ordentligt. Det er ikke altid let, men der er ingen vej uden om fællesskaber for de danner ryggraden i samfundet og alle mennesker indgår i fællesskaber i større eller mindre grad.

Undersøgelsen

Det elektroniske spørgeskema består af 13 spørgsmål hvoraf flere giver mulighed for at kommentere sit svar. Det giver således både en bred undersøgelse af flere af fællesskabets aspekter ligesom det giver spørgsmålene dybde når eleverne kan kommentere på spørgsmålet. 191 antal elever har fuldført undersøgelsen, 49% drenge og de fire teams var repræsenteret således: International 26%, Innovation 17%, Medie & Samfund 31% og 9. klasse 26%.

Spørgsmålene er stillet ud fra, at eleverne indgår i forskellige fællesskaber af forskellige karakter og af forskellig størrelse. Overordnet har det været interessant at undersøge, hvorvidt eleverne har en følelse af at indgå i skolens store fællesskab, men også om de føler fællesskabet i andre sammenhænge. Vi har ydermere spurgt til lærerens rolle som vigtig for fællesskabet, da vi anser lærerne som afgørende for, at eleverne danner et godt og positivt fællesskab.

De overordnede resultater præsenteres i Bilag 1. Undersøgelsen giver ydermere mulighed for at se resultaterne for hvert af de to køn, for hvert team samt en kombination hvor hvert køns resultater præsenteres for hvert team. Vi kan derfor se mønstre i svarene og adskille det på både køns- og teamniveau. På den måde kan undersøgelsen danne baggrund for en mere nuanceret diskussion af, hvorvidt vi lykkes med at skabe de fællesskaber vi ønsker.

Resultater

De overordnede resultater viser, at eleverne for langt størsteparten føler sig som en del af fællesskabet, både skolens store fællesskab men også fællesskabet i huset og på linjeidrætterne. Det skal dog bemærkes, at selvom de fleste svarer, at de føler sig som en del af det store fællesskab på skolen og det mindre fællesskab, er der dog ca. 10% der svarer Hverken eller, I mindre grad eller Slet ikke. Det viser, at vi ikke lykkes helt med at inkludere alle i fællesskabet, hvilket vi fortsat vil have som mål og fokusere på. Ydermere er der forskelle mellem de enkelte teams. Dette giver grobund for at lære af hinanden og lave en samlet indsats for at sikre, at vi bevæger os mod, at alle føler sig som en del af fællesskabet. Ser vi på forskellen mellem kønnene virker det som om om

drengene har lettere ved at føle sig som en del af fællesskabet. Det er ud fra ovenstående ikke muligt at beskrive en årsag til, at resultaterne falder således ud, i hvert fald ikke uden at gætte. Årsagen er måske heller ikke så vigtig, men den viden om forskelle mellem teams og mellem kønnene kan mere medvirkende til at skærpe vores opmærksomhed og samlet løfte hele elevflokket.

Konklusion

Ser vi på de samlede besvarelser giver det et fingerpeg om, at vi som skole formår at skabe rammerne for at fællesskabet kan udvikle sig, men at der stadig er behov for at fokusere på fællesskabet for at få endnu flere til at føle sig som en del af fællesskabet.

På baggrund af elevernes besvarelser og lærernes pædagogiske dag er det besluttet at ændre nogle af skolens nuværende praksisser med henblik på at bringe eleverne i situationer hvor fællesskabet styrkes. Der er tale om, at vi som skole konstruerer situationer hvor vi beslutter hvordan, hvor og hvor længe eleverne er sammen om en aktivitet, med det formål at styrke fællesskabet. Dette fokus vil vi have resten af foråret 2016 med henblik på at indsamle erfaring med nye tiltag og effekten af disse. Målet er at stå endnu stærkere til skoleåret 2016/17 og være en skole hvor fællesskabet er kernen i samværet og en væsentlig del af skolens DNA.

Handleplan

I forlængelse af selvevalueringen er der iværksat flere tiltag for at styrke fællesskabet, ligesom der tænkes på langsigtede forbedringer af skolens nuværende praksisser. Alt sammen med det formål at styrke elevernes oplevelse af og deltagelse i fællesskabet.

Konkret har vi ændret måltiderne så eleverne spiser sammen med deres hus til frokost og aftensmad. Huslærerne prioriterer så vidt muligt at spise sammen med deres huselever for at understøtte det gode og forpligtende fællesskab.

For at styrke lærernes forudsætninger for at konstruere og understøtte gode fællesskaber deltager flere lærere i kursusaktivitet med efterskolelivet og dannelse som fokus. Ligeledes indarbejdes der strukturelle tiltag i næste skoleårs årsplan og skema, som kan hjælpe til at holde fokus gennem hele skoleåret.

På den længere bane udarbejdes i efteråret 2016 en masterplan over skolens bygningsmasse og områder, så de i endnu højere grad understøtter det pædagogiske arbejde og skolens ambitioner om en høj faglighed. Arbejdet med målstyret undervisning og et konstant fokus på at understøtte elevernes læring vil bevirke, at de også trives bedre da der er påvist en sammenhæng mellem faglig succes og trivsel. Elevernes læring og dannelse er til stadighed vores kerneopgave.

På skolens vegne

Bestyrelsesformand Torben Damgaard

Forstander Thomas Madsen